

Ei korppi korpin silmää noki

Olen tällä palstalla aiemminkin (1/2012) siteerannut New Yorkin Columbian yliopiston taloustieteen professoria Jeffrey D. Sachsia. Hänen talouspoliittiset kannanotonsa ovat joskus olleet hieman hämmentäviä, kuten asettaessaan vastakkain lyhyen aikavälin finanssipoliittisen elvytyksen ja tarpeet toteuttaa pitkän aikavälin infrainvestointeja. Hänen kommenttinsa finanssikapitalismista ovat silti olleet kaikessa suorapuheisuudessaan verrattomia.

Yhdysvaltain keskuspankin Philadelphian haarakonttorin järjestämässä konferenssissa viime huhtikuussa Sachs kertoi tapaavansa Wall Streetin väkeä nykyään säännöllisesti ja hätkähdytti yleisöään väittämällä Wall Streetin olevan ”täynnä konnia” ja suurimman osan sen bisneksestä edustavan ”rikollista käyttäytymistä”. ”Heillä ei ole mitään vastuuntuntoa maksaa veroja; he eivät ole vastuussa asiakkailleen; he eivät ole vastuussa ihmisille, liiketoimiensa vastapuolille... He ovat kovia, ahneita, aggressiivisia ja tuntevat saaneensa ehdottoman ylivallan varsin kirjaimellisessa mielessä, ja he ovat käyttäneet järjestelmän porsaanreikiä hyväkseen huomattavassa määrin.”

Näistä kommentteistaan Sachs sai paljon myönteistä palautetta, myös poliitikoilta ja Wall Streetin sisäpiiriläisiltä. Hän ei kuitenkaan usko, että nykyjärjestelmä lähtisi korjaamaan itseään vaan panee toivonsa siihen, että kansalaiset saavat tästä menosta lopulta tarpeekseen.

Meillä Suomessa ovat kohua herättäneet johtajien ylisuuret palkkiot sekä veronkierto veroparatiisien ja hallintarekisterien kautta. Nämä ovat osa Sachsin teilaamaa ilmiötä. Sisäpiirikauppoihin ja pankkien sotkeentumiseen kansainvälisten viitekorkojen peukalointiin on meillä kiinnitetty vähemmän huomiota. Euroalueen koossa pysymisen kannalta iso merkitys on yhä sillä, että Saksan ja eräiden muidenkin jäsenmaiden pankkien ongelmaluottojen paljastumista on pitkitetty. Lisäksi niiden stressitestit

on annettu sellaisten konsulttifirmojen tehtäväksi, joilla on intressi peitellä ongelmia saadakseen jatkossakin harjoittaa liiketoimintaa tarkastamiensa pankkien kanssa.

Varsinainen järjestelmätason ongelma ovatkin bisneksen, poliitikkojen ja jopa riippumattomiksi luultujen virkamiesten monenlaiset kytkökset. Esimerkiksi Yhdysvalloissa toimii ”pyöröovi” Wall Streetin ja Washingtonin välillä, Lontoon Cityllä on suuri vaikutusvalta sikäläisiin poliitikkoihin, ja monilla Saksan poliitikoilla on sidoksia maansa pankkeihin. Tee siinä sitten politiikkaa, joka astuu finanssipiirien varpaille!

Kansainvälinen finanssikapitalismi on päästetty liian pitkälle. Monista rahoituslaitoksista näyttää tulleen liian isoja ja merkittäviä suitsittaviksi ja syytettäväksi laittomuuksista. Rahoitusvarojen vapaan liikkuvuuden periaate sotii sääntelyä ja esimerkiksi EU:n kaavailemaa finanssialan transaktioveroa vastaan. Finanssikapitalismi tunkeutuu itse sääntelyyn ja etsii jo tuottoisia sijoituskohteita julkisten palvelujen tuotannosta, viimeiseltä alalta, joka on ollut suojattu sen hulvattomalta menolta.

Kansanperinteessä korppi esiintyy älykkäänä lintuna, joka on liittoutunut pirun tai paholaisen kanssa. Sen ilmestyminen paikalle ennustaa jotain pahaa. Otsikon sananlasku kuvaa osuvasti sitä, kuinka vaikeaa on ”systemin” murtaminen sisältäpäin.